

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-115601,

Podgorica, 18. jul 2016. godine

MINISTARSTVO NAUKE
n/r ministarke, gospođe Sanje Vlahović

Poštovana gospođo Vlahović,

Povodom *Nacrta strategije inovativne djelatnosti (2016-2020) sa Akcionim planom*,
Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Nacrta strategije i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst Nacrta strategije inovativne djelatnosti (2016-2020) i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, utvrđeno je da za sprovođenje Strategije nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore, već će se aktivnosti realizovati u sklopu odobrenih sredstava budžeta Ministarstva nauke, budžeta ostalih resornih ministarstava, Kapitalnog budžeta kao i naučnoistraživačkih ustanova.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr. Raško Konjević

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo nauke
NAZIV PROPISA	Nacrt Strategije inovativne djelatnosti (2016-2020) s Akcionim planom

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Crna Gora je posljednjih godina realizovala više aktivnosti na uspostavljanju novog institucionalnog okvira za inovacije, kao i na jačanju postojećih inovativnih potencijala u Crnoj Gori, kroz realizaciju različitih programa podrške, što je ukazalo na potrebu uspostavljanja pravnog i strateškog okvira za oblast inovativne djelatnosti.

Stoga se, po prvi put u Crnoj Gori, uređuje strateški okvir u oblasti inovativne djelatnosti, Strategijom inovativne djelatnosti. Ovom Strategijom se uređuju: specifični ciljevi razvoja inovativne djelatnosti; prioritetni inovativni programi i projekti od opšteg interesa; praćenje realizacije inovativnih programa i projekata; način finansiranja inovativnih programa i projekata; infrastruktura za podršku razvoja inovacija; i druga pitanja od značaja za obavljanje inovativne djelatnosti.

- Problemi koje treba da riješi predloženi strateški dokument:
 - Nedovoljno razvijenu saradnju preduzeća sa naučnoistraživačkim ustanovama;
 - Mali broj preduzeća čije aktivnosti su zasnovane na inovacijama, znanju i modernim tehnologijama; i
 - Neadekvatni model poslovne podrške preduzećima.
- Uzroci problema su nedovoljna povezanost naučnih ustanova i javnih i privatnih preduzeća u istraživanjima i razvoju, kao i mogućnosti za transfer tehnologija u privredni sektor, i nedovoljna povezanost istraživača i inovatora.
- Posljedice problema koje proizilaze iz ovog dokumenta su nemogućnost korišćenja inovacija za potrebe razvoja dinamičnog i relevantnog okruženja za razvoj nauke i inovacija u Crnoj Gori.
- Oštećena je naučnoistraživačka zajednica, privredni subjekti i inovatori iz razloga što ne postoji strateški okvir kojim bi bila uređena inovativna djelatnost u Crnoj Gori.
- Status quo opcija – Ukoliko se ne bi donio predloženi dokument, ne bi postojao strateški okvir za uspostavljanje novih instrumenata u inovativnoj djelatnosti, kao i za poboljšanje postojećih instrumenata u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim dokumentom postižu se ciljevi:

- Stvaranje povoljnog ambijenta za razvoj inovacija i inovativne kulture;
- Sistemsko planiranje instrumenata za podršku inovativnoj djelatnosti;
- Usmjeravanje naučnih i razvojnih aktivnosti prema inovacijama i primjeni novih tehnologija i podizanje kapaciteta države za razvoj kroz jačanje inovacionog potencijala MSP;
- Povezivanje naučne zajednice sa privrednim sektorom;
- Stimulisanje naučnoistraživačkog rada u oblasti primijenjenih i razvojnih istraživanja u službi realnih potreba preduzeća i jačanje istraživačkih i inovativnih kapaciteta za učešće u EU programima za inovacije i tehnološki razvoj, što će poboljšati ekonomski rast i unaprijediti društveni ambijent;
- Jačanje institucionalnih kapaciteta, sa posebnim fokusom na novonastalu infrastrukturu, koja treba da postane u potpunosti operativna i održiva;
- Jačanje ljudskih resursa za I&R kroz kontinuirano povećanje broja istraživača i inovatora, organizaciju obuka neophodnih za sticanje vještina u oblasti komercijalizacije istraživanja, ali i stimulisanje odabira studijskih programa i istraživačkih oblasti od strane doktoranata, a koje imaju potencijal za plasiranje ideja na tržište;
- Povećanje ulaganja u I&R, posebno od strane privrednog sektora;
- Jačanje inovativnog potencijala MSP i njihove prepoznatljivosti u sistemu inovacija;
- Podrška formiranju klastera i jačanju njihove uloge u lancu inovacija;
- Jačanje svijesti o značaju zaštite pronalazaka patentom i povećanje broja patenata koji su našli primjenu u privredi; i
- Obezbjedivanje adekvatne tehnologije u naučnoistraživačkim ustanovama i preduzećima neophodne za stvaranje inovacija.

Najznačajniji cilj je povezivanje naučnoistraživačkih ustanova, tj. naučne i akademske zajednice, sa biznis sektorom u realizaciji primijenjenih i razvojnih istraživanja.

Pored toga, MSP predstavljaju važan faktor koji doprinosi ekonomskom razvoju, smanjenju nezaposlenosti, povećanju konkurentnosti zemlje, smanjenju uvoza i povećanju izvoza, a prije svega su najveći izvor inovativnosti.

Prepoznati instrumenti pomoću kojih se postiže razvoj naučne i akademske zajednice, kao i MSP baziranih na znanju i tehnologiji su: naučno-tehnološki parkovi, inovaciono preduzetnički centri, razvojni centri, inkubatori, biznis zone, i impulsni centri.

Takođe, strateškim dokumentom se uređuju mjere kojima treba da se stimuliše i upravlja protokom znanja i tehnologija među univerzitetima, institucijama za istraživanje i razvoj, kompanijama i tržištima; olakšava stvaranje i razvoj kompanija koje su zasnovane na inovacijama kroz inkubacione i „spin-off“ procese.

Pored toga, implementacijom Akcionog plana Strategije se očekuje da ima pozitivan uticaj na ostvarivanje sljedećih ciljeva tokom 2016-2020. godine:

- Povećanje inovacija među postojećim kompanijama i prema tome poboljšanje njihove konkurentnosti;
- Promovisanje saradnje između preduzetništva i nauke;
- Valorizacija rezultata istraživanja;
- Promovisanje stvaranja novih kompanija sa visokim stepenom znanja; i
- Stvaranje sredine kao preduslova za inovacije.

Saglasno Programu rada Vlade za 2016. godinu i Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (2015-2018), utvrđena je obaveza Ministarstva nauke da pripremi Strategiju inovativne djelatnosti s Akcionim planom, do kraja III kvartala 2016. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Strateški dokument će omogućiti generisanje i komercijalizaciju inovativnih ideja u konkretan proizvod ili uslugu, koji će nakon toga biti plasirani na tržište, što je idealna prilika za sve sa dobrim idejama i preduzetničkim duhom.

Pored toga, stvorice se uslovi za jačanje saradnje akademskih i naučnoistraživačkih institucija sa jedne strane i privrednog sektora sa druge strane, u cilju jačanja inovativnih aktivnosti.

Takođe, može imati višestruke pozitivne efekte na ekonomiju i na inovativno, naučno i poslovno okruženje u Crnoj Gori, jer će podržavati stvaranje i privlačenje novih biznisa i konsolidaciju postojećih i zbog toga će imati pozitivan uticaj na stvaranje novih radnih mjesta, kao i na prihode od poreza.

Dokument neće imati negativne uticaje.

Primjena ovog dokumenta neće izazvati troškove građanima i privredi.

Dokumentom se podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Ovim dokumentom se ne stvaraju administrativna opterećenja i biznis barijere.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predlogom dokumenta direktni pozitivni uticaj će se odraziti na cjelokupnu naučnoistraživačku zajednicu i privredni sektor, kako u javnom tako i u privatnom sektoru, sa posebnim fokusom na inovacije.
- Neće biti direktnog negativnog uticaja.
- Primjena dokumenta neće izazvati troškove građanima.
- Kod privrede će primjena dokumenta izazvati troškove ulaganja u istraživanje i razvoj, a uspostavljanjem Naučno-tehnološkog parka usloviće veća ulaganja MSP, ali i njihovo bolje povezivanje i efikasniji rad.
- Pozitivne posljedice donošenja dokumenta opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Predlogom dokumenta se podržava uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka koji će olakšati stvaranje i rast kompanija zasnovanih na vrhunskim naučnim rezultatima pretočenim u inovacije, kroz procese inkubacije i formiranja „start-up“ i „spin-off“ kompanija.
- Donošenjem ovog strateškog dokumenta neće se uticati na biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
 - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
 - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
 - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
 - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
 - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
 - Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
 - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
 - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
 - Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
-
- Potrebno je obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, i to putem već odobrenih sredstava iz budžeta Ministarstva nauke, budžeta ostalih resornih ministarstava, Kapitalnog budžeta, kao i naučnoistraživačkih ustanova koje se finansiraju iz budžeta.
 - Aktivnosti na realizaciji ovog dokumenta kontinuirano će se sprovoditi u periodu 2016-2020. godine.

- Implementacijom dokumenta ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Zakonom o inovativnoj djelatnosti i ovim strateškim dokumentom predviđeno je donošenje podzakonskog kojim će se urediti bliži uslovi i postupak za odobravanje i način korišćenja sredstava za inovativne programe i projekte, do kraja IV kvartala 2016. godine, nakon čega će se stvoriti zakonski uslovi za obezbjeđivanje sredstava u budžetu Ministarstva nauke i objavljivanje Konkursa za sufinansiranje inovativnih programa i projekata. Obezbeđivanje finansijskih sredstava će biti u periodu kada budu raspisani Konkursi za sufinansiranje inovativnih programa i projekata.
- Implementacijom dokumenta može se ostvariti prihod za budžet Crne Gore kroz uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka, inovaciono preduzetničkih centara, i drugih inovativnih organizacija, kao i novim zapošljavanjem u ovim inovativnim organizacijama.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Nacrt Strategije s Akcionim planom izradila je Radna grupa koju čine predstavnici: Ministarstva nauke, Ministarstva ekonomije, Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, Univerziteta Crne Gore, Univerziteta Donja Gorica i Univerziteta Mediteran.

Ministarstvo nauke uputilo je Javni poziv naučnoj i stručnoj javnosti, naučnoistraživačkim ustanovama i ustanovama visokog obrazovanja, privrednim subjektima, nevladinim organizacijama, građanima i svim zainteresovanim subjektima za učešće u javnoj raspravi o Nacrtu Strategije s Akcionim planom, 26. maja t.g. i koja će trajati do 05. jula 2016. godine. Javna rasprava se sprovodi dostavljanjem prijedloga, sugestija i komentara u pisanom i elektronskom obliku, i organizovanjem okruglog stola, koji će se održati u Podgorici, 08. jula 2016. godine, u Ministarstvu nauke.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalna prepeka za implemetaciju propisa je nedovoljna zainteresovanost naučnoistraživačke zajednice, privrednog sektora i inovatora za bavljenje inovativnom djelatnošću.

Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene Strategije biće zaduženo Ministarstvo nauke i Savjet za naučnoistraživačku djelatnost.

Datum i mjesto

09.06. 2016. godine, Podgorica

Starješina

 prof. dr Sanja Vlahović

